

Номгӯи саволҳои имтиҳони давлати аз фармакогнозия барои донишҷӯёни курси 5-уми факултаи фарматсевтӣ.

1. Аслияти А. Ш.Р. чӣ тавр муаян мекунанд.
2. Таҳлили микроскопии А. Ш. Р. чӣ тавр мегузаронанд.
3. Аслияти А. Ш.Р. -ро дар алаф чӣ тавр муаян мекунанд.
4. Аслияти А. Ш. Р.– ро дар баргҳои калон ва маҳин чӣ тавр муаян мекунанд.
5. А. Ш. Р.– ро аз рӯи ранг чӣ тавр муаян мекунанд.
6. А. Ш.Р. – ро аз рӯи бӯй чӣ тавр муаян мекунанд.
7. А. Ш.Р. – ро аз рӯи таъм чӣ тавр муаян мекунанд.
8. Оё маззай (таъми) рустаниҳои захронокро чашидан мумкин аст.
9. Таҳлили микроскопии А. Ш.Р. – ии алафиро чӣ тавр мегузаронанд.
10. Ашӯро барои таҳлили микроскопӣ чӣ тавр омода мекунанд.
11. Кадом усулҳои нарму мулоим кардани А. Ш.Р. ро медонед.
12. Таҳлили микроскопии барг ва гулро чӣ тавр мегузаронанд.
13. Таҳлили микроскопии мева ва тухмро чӣ тавр мегузаронанд.
14. Таҳлили микроскопии реша ва решачаро чӣ тавр мегузаронанд.
15. 15.Ташреҳи микроскопиро аз объектҳои нарму мулоими А. Ш.Р. чӣ тавр тайёр мекунанд.
16. Реаксияи гистохимиявиро дар клетчаткаи ба чуб табдилшуда, чӣ тавр мегузаронанд.
17. Реаксияи гистохимиявиро дар оҳор чӣ тавр мегузаронанд.
18. Реаксияи гистохимиявиро бо метилени кабуд (метиленовый синний) дар шилм (слизь) чӣ тавр мегузаронанд.
19. Реаксияи гистохимиявиро бо сульфати мис дар шилм чӣ тавр мегузаронанд.
20. Реаксияи гистохимиявиро дар равғанҳои эфири чӣ тавр мегузаронанд.
21. Реаксияи гистохимиявиро дар чарбҳо чӣ тавр мегузаронанд.
22. Реаксияи гистохимиявиро дар ҳосилаҳои антросенӣ чӣ тавр мегузаронанд.
23. Реаксияи гистохимиявиро дар моддаҳои даббоғӣ чӣ тавр мегузаронанд.
24. Кислотаи аскорбинаро бо усули хроматографӣ чӣ тавр муаян мекунанд.
25. Каротиноидҳоро бо усули хроматографӣ чӣ тавр муаян мекунанд.
26. Усулҳои кор бо адабиётҳои фармакогностиро бо низом номбар кунед.
27. Намудҳои асбобҳои оптикиро, ки фармакогностҳо истифода мебаранд номбар кунед.
28. Усулҳои кор кардан бо асбобҳои оптики номбар кунед.
29. Зинаҳои асосии тайёр кардани микропрепаратҳои муваққатино номбар кунед.
30. Зинаҳои асосии чамъовари ва хушккунондани рустаниҳои алафиро номбар кунед.
31. Зинаҳои асосии чамъоварӣ ва хушк кардани гербарияҳои рустаниҳои дарахтӣ ва буттагиро номбар кунед.
32. Андозаи гербарияро, ки мувофиқи меъёрҳои байналхалқии номенклатураи ботаникӣ тасдиқ шудааст номбар кунед.
33. Сарчашмаҳои асосии илмие, ки бо ёрии онҳо баъзе оилаҳо, авлодҳо ва намудҳои рустаниҳои шифоги муаян карда мешаванд, номбар кунед.
34. Теза чист.
35. Антитеза чист.
36. Усулҳои асосии ба ҳисобгирии захираи ашёи рустаниҳои шифоиро номбар кунед.
37. Узвҳои нашвиӣ рустаниҳоро, ки ба сифати ашёи шифоӣ истифода мебаранд, номбар кунед.
38. Узвҳои афзоиши рустаниҳоро, ки ба сифати ашёи шифоӣ истифода мебаранд, номбар кунед.
39. Кадом узвҳои зеризаминии рустаниҳоро ба сифати ашёи шифоӣ истифода мебаранд.
40. Кадом намуди рустаниҳо дар меваашон витамини С доранд.
41. Кадом узвҳои рустании хуч ба сифати ашёи шифоӣ истифода бурда мешавад.
42. Санҷиши микроскопии АШР чӣ тавр мегузаронанд.
43. Аз руи кадом нақша ашёи шифоӣ рустаниҳоро қабул мекунанд.
44. Решачаи АШР-и лилиописидаро чӣ тавр муайян мекунанд.
45. Решаи ғармаши шифоӣ баъди шикастанаш чӣ гуна ранг дорад.
46. Решаи ширинбияи шифоӣ баъди шикастанаш чӣ гуна ранг дорад.
47. Кадом ранг барои меваҳои пухта расидаи дулона хос аст.
48. Барои баргҳои Унгерния Викториа чӣ гуна рангбанди хос аст.
49. Кадом шаклҳо аз ҷиҳати сохти берунӣ барои меваҳои намудҳои авлоди хуч хос аст.
50. Кадом ранг барои меваҳои авлоди хуч хос аст.
51. Бузғунҷ дар кадом узвҳои растаниҳо ба вучуд меоянд.
52. Кадом ранг барои бузғунҷҳои писта хос аст.
53. Дар кадом узвҳои намояндаҳои оилаи карафсгулон равғани эфир бисёртар чамъ мешавад.
54. Ашёи шифоии рустанигии тайёр дар анборҳо чӣ тавр нигоҳ дошта мешавад.
55. Усулҳои хушккунии ашёи шифоии рустанигиро номбар кунед.

56. Вақти чамъоварии АШР чӣ тавр муайян мекунад.
57. Усулҳои бо навбат чамъ овардани АШР-ро номбар кунед.
58. Усулҳои чамъовари ва коркарди аввалини АШР-ро номбар кунед.
59. Усулҳои стандартизатсиякунонии АШР-ро номбар кунед.
60. Усулҳои ташхиси ашёи «алафиро» аз руи нишонаҳои морфологӣ номбар кунед.
61. Нишонаҳои морфологӣ ашёи «баргро» тавсиф диҳед.
62. Усулҳои санчиши ашёи пуствлохро аз ҷиҳати морфологӣ тавсиф кунед.
63. Нишондодҳои санчиши микроскопии ашёи меваро тавсиф кунед.
64. Нишондодҳои санчиши микроскопии ашёи «узвҳои зеризаминиро» номбар кунед.
65. Муайян кардани АШР-ро номбар кунед.
66. Санчиши микроскопии АШР-ро тавсиф кунед.
67. Санчиши макроскопии АШР-ро тасниф кунед.
68. Санчиши микроскопии «мева ва тухмуро» тавсиф кунед.
69. Санчиши микроскопии «пустлохро» тавсиф кунед.
70. Санчиши микроскопии «реша ва решачаро» тавсиф кунед.
71. Реаксияи гистохимиявиро дар оҳор чӣ тавр муайян мекунад.
72. Реаксияи гистохимиявиро дар луоб (слиз) чӣ тавр мегузаронанд.
73. Реаксияи гистохимиявиро дар равшанҳои эфирӣ чӣ тавр мегузаронанд.
74. Реаксияи гистохимияви барои моддаҳои даббоғӣ чӣ тавр мегузаронанд.
75. Асбобҳои микроскопие, ки барои ташхиси АШР истифода бурда мешаванд номбар кунед.
76. Ҳадафҳои ба нақша гирифташудаи ҳаҷми хариди баъзе намудҳои ашёи хом бо кадом ташкилотҳо мувофиқа карда мешаванд?
77. Моддаҳои мубодилаи якумин ва дуомирро шарҳ диҳед.
78. Намудҳои асосии морфологӣ АШР-ро номбар кунед.
79. Усулҳои чамъоварии намудҳои ашёҳои рустанигиро дар алоҳидаги номбар кунед.
80. Ноҳияҳои ботаникиву ҷуғрофии Тоҷикистонро номбар кунед.
81. Таҳкурсии рустаниҳои шифой дар ҚТ аз чи борат аст?
82. Баҳодихӣ ба эҳтиёҷи саноати фарматсевтии ҚТ ба АШР чи тавр мегузарад?
83. Кадом намудҳои рустаниҳои худрӯй таҳкурсии АШР ҚТ ташкил медиҳанд?
84. Бо РШ интродуксишуда чи таври кор мекунад?
85. Кишти рустаниҳои шифой дар ҚТ чи тавр мегузаронад?
86. Кадом истеҳсолкунандаҳои АШР -ро дар ҚТ вобаста ба Ноҳияҳо медонед?
87. Ҳолати воридот ва содироти АШР дар ҚТ дар давраи муосир чи гунна аст?
88. Чиро таҳлили фармакогносии АШР меноманд?
89. Қоидаҳои асосии кор бо АШР, ки барои тадқиқ ворид шудааст, кадомҳоянд?
90. Кадом усулҳои тадқиқи фармакогносии АШР ба шумо маълуманд?
91. Қоидаҳои кор бо микроскоп, ки барои таҳлил дохил шудаанд, кадомҳоянд?
92. Намунаро аз АШР барои микроскоп чи тавр тайёр мекунад?
93. Реаксия барои моддаҳои асосии таъсиркунанда чи тавр мегузаронанд?
94. Реаксияи бофтакیمیёвиро дар АШР чи тавр мегузаронанд?
95. Таснифи ботаники ва фармакогносии пудинаи боғӣ.
96. Таснифи ботаники ва фармакогносии ҳуч.
97. Таснифи ботаники ва фармакогносии газнағиёх.
98. 98 Таснифи ботаники ва фармакогносии ҷағ-ҷағ.
99. Таснифи ботаники ва фармакогносии мармарак.
100. Таснифи ботаники ва фармакогносии чойкаҳак.
101. Хосиятҳои физикӣ-кیمیёвии равшанҳои эфирӣ.
102. Тақриби кیمیёвии монотерпенҳои асиклӣ (масалан миртсин). Ҳосилаҳои оксигени: аз спиртҳо – гераниол, линалоол, ситронеллол, аз алдегидҳо, ситронеллал, ситрал. Биогенези монотерпенҳо.
103. РШ ва АШР, ки монотерпенҳои асиклӣ доранд.
104. Шаклҳои асосии монотерпенҳои бисиклӣ пинен, карен, сабинен, камфен).
105. Ҳосилаҳои оксиген: аз спиртҳо: сабинол, туйол, борнеол, миртенол; аз кетонҳо – камфора, фенхон, туйон. Алдегидҳои хушбӯй – тимол, карвакрол, анетол, эвгенол, бензалдегид, ванилин.
106. РШ ва АШР, ки монотерпенҳои бисиклси доранд.
107. Шаклҳои асосии сесквитерпенҳои бисиклӣ доранд. Шакли эвдалин (кадинен, селинен, сантонин, лактонҳо) ва азулен (хамазулен, гвайазулен).
108. РШ ва АШР сесквитерпенҳои бисиклӣ доранд.
109. РШ ва АШР, ки моддаҳои хушбӯй доранд.
110. Хусусиятҳои хоси чамъоварӣ, коркарди аввалин, хушккунӣ ва нигоҳдорӣ АШР равшанҳои эфирӣ дошта.
111. Мафҳум дар бораи алкалоидҳо.
112. Хосиятҳои физикавӣ ва кیمیёвии алкалоидҳо. Алоқаи сохтори алкалоидҳо аз рӯи фаъолияти биологӣ.

113. Накши алкалоидҳо дар фаъолияти ҳаётгузаронӣ, паҳншавӣ дар олами наботот.
114. Тавсифи фармакогности рустаниҳои шифой, ки дорои алкалоидҳои гурӯҳи пирролидинӣ.
115. Номгӯи лотинӣ, тоҷикӣ ва русии АШР, ҳосилаҳои рустанигӣ ва оилаи рустаниҳои шифой, ки алкалоидҳо доранд.
116. Хусусиятҳои фармакологӣ, истифода дар тиб ва маводҳои доругии ашӯи рустанигӣ, ки алкалоидҳо доранд.
117. Хусусиятҳои ҷамъоварӣ, коркали аввалин, хушкунӣ ва нигоҳдории АШР алкалоиддор.
118. Мафҳум дар бораи ҳосиятҳои физикавӣ ва кимиёвӣ талхмазаҳо (гликозидҳои монотерпенӣ)
119. Паҳншавии моддаҳои талхмазаҳо дар олами рустаниҳо, ҷудокунии онҳо аз ашӯи рустанигӣ.
120. РШ ва АШР, ки моддаҳои талхмаза доранд.
121. Ҷамъоварӣ, хушкунӣ, нигоҳдорӣ ва роҳи истифодаи ашӯи моддаҳои талхмазадор дар тиб.
122. Таҳлили АШР талхмазадор, пилтагули муқаррарӣ, таҳач, пуш, коку, аири ботлоқӣ.
123. Мафҳум дар бораи ҳосиятҳои физикавӣ ва кимиёвӣ гликозидҳои дил.
124. Паҳншавии моддаҳои манбаи гликозидҳои дил дар олами рустаниҳо, ҷудокунии онҳо аз ашӯи рустанигӣ.
125. РШ ва АШР, ки карденолидҳо ва буфадиенолидҳо доранд.
126. Ҷамъоварӣ, хушкунӣ, нигоҳдорӣ ва роҳи истифодаи ашӯи моддаҳои манбаи гликозидҳои дил дар тиб.
127. Таҳлили АШР, ки манбаи гликозидҳои дил мебошанд: намудҳои ангуштпона, зариспанди баҳорӣ, строфант Комбе, гули барфак.
128. Мафҳум дар бораи сохтори кимиёвӣ ва ҳосиятҳои физикавӣ - кимиёвӣ гликозидҳои дил.
129. Паҳншавии моддаҳои манбаи сапонинҳо дар олами рустаниҳо, ҷудокунии онҳо аз ашӯи рустанигӣ.
130. РШ ва АШР, ки сапонинҳои стероидӣ ва септерпенӣ доранд.
131. Ҷамъоварӣ, хушкунӣ, нигоҳдорӣ ва роҳи истифодаи ашӯи моддаҳои манбаи сапонинҳо дар тиб.
132. Таҳлили АШР, ки манбаи сапонинҳои стероидӣ ва септерпенӣ мебошанд: (решаи ширинбиях, адафи чилбугуми сахрой, одамгиёҳ ва ғайра.).
133. Таҳлили пайвастагиҳои фенолии пайдоиши рустанигӣ.
134. 134.Мафҳум дар бораи сохтори кимиёвӣ ва ҳосиятҳои физикавӣ - кимиёвӣ пайвастагиҳои фенолҳои содда ва лигнанҳо .
135. Паҳншавии моддаҳои манбаи пайвастагиҳои фенолӣ ва дигнанҳо дар олами рустаниҳо, ҷудокунии онҳо аз ашӯи рустанигӣ.
136. РШ ва АШР манбаи пайвастагиҳои фенолӣ ва дигнанҳо мебошанд.
137. Ҷамъоварӣ, хушкунӣ, нигоҳдорӣ ва роҳи истифодаи ашӯи моддаҳои манбаи пайвастагиҳои фенолӣ ва дигнанҳо, дар тиб.
138. Таҳлили АШР, ки манбаи пайвастагиҳои фенолӣ ва дигнанҳо мебошанд (барги толокнянка, зарбех, мачах, лишайникҳо, элеутерококк).
139. 139.Таснифоти пайвастагиҳои фенолии пайдоиши рустанигӣ.
140. 140.Мафҳум дар бораи сохтори кимиёвӣ ва ҳосиятҳои физикавӣ - кимиёвӣ кумаринҳо ва хромонҳо
141. Паҳншавии моддаҳои манбаи кумаринҳо ва хромонҳо дар олами рустаниҳо, ҷудокунии онҳо аз ашӯи рустанигӣ.
142. РШ ва АШР манбаи кумаринҳо ва хромонҳо мебошанд (алафи зардришқа, тухмҳои костона, меваҳои мушкбӯя, меваҳои амми калон) ва хромонҳо (мевҳои виснагии сазимонанд, гашничи полизӣ).
143. Ҷамъоварӣ, хушкунӣ, нигоҳдорӣ ва роҳи истифодаи ашӯи моддаҳои манбаи кумаринҳо ва хромонҳо дар тиб.
144. Таҳлили АШР, ки манбаи кумаринҳо (алафи зарришқа) ва хромонҳо (меваи гашничи полизӣ).
145. Мафҳум дар бораи сохтори кимиёвӣ ва ҳосиятҳои физикавӣ - кимиёвӣ ҳосилаҳои антросенӣ .
146. Паҳншавии моддаҳои манбаи ҳосилаҳои антросенӣ дар олами рустаниҳо, ҷудокунии онҳо аз ашӯи рустанигӣ.
147. РШ ва АШР манбаи ҳосилаҳои антросенӣ мебошанд (барги сена, пустлохи крушина, барги алоэ, решай шудха, алафи чойқаҳак).
148. Ҷамъоварӣ, хушкунӣ, нигоҳдорӣ ва роҳи истифодаи ашӯи моддаҳои манбаи ҳосилаҳои антросенӣ дар тиб.
149. Таҳлили АШР, ки ҳосилаҳои антросенӣ (барги сена, пустлохи крушина, барги алоэ, решай шудха, алафи чойқаҳак).
150. Мафҳум дар бораи сохтори кимиёвӣ ва ҳосиятҳои физикавӣ – кимиёвӣ моддаҳои флаванонидӣ.